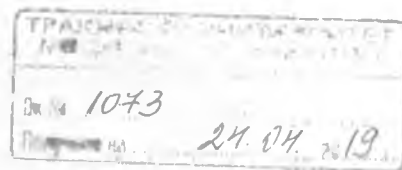

СТАНОВИЩЕ

На представения дисертационен труд

**„Формиране на професионалните компетенции на студентите от специалност
„Медицинска рехабилитация и ерготерапия” по време на клиничната практика”**

От **Виолета Андреева Иванова** - докторант на самостоятелна форма на обучение към
Катедра „Социална медицина и здравен мениджмънт” – Медицински факултет към

Тракийски университет – Стара Загора по научна специалност

„Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията”,
професионално направление 7.1 „Медицина” от област на висше образование:

7. Здравеопазване и спорт

от проф. д-р Юлияна Крумова Маринова, дм

Ръководител катедра по Социална медицина и здравен мениджмънт,

Медицински факултет, Тракийски университет – Стара Загора

Настоящото становище представям в качеството си на член на Научното жури, назначено със Заповед № 863/01.04.2019 г. на Ректора на Тракийски университет – Стара Загора – проф. д-р Иван Въшин, двмн и решение на Факултетния съвет на Медицински факултет (протокол № 3/26.03.2019 г.) за провеждане на процедурата по защита на дисертационния труд на **ас. Виолета Андреева Иванова** - докторант на самостоятелна форма на обучение към Катедра „Социална медицина и здравен мениджмънт” – Медицински факултет към Тракийски университет – Стара Загора. Дисертационният труд е одобрен и насочен за публична защита с решение на разширения катедрен съвет към Катедра „Социална медицина и здравен мениджмънт”, Медицински факултет към Тракийски университет – Стара Загора (протокол № 77/22.03.2019 г. на основание Заповед № 71/18.03.2019 г. на Декана на Медицински факултет при Тракийски университет – Стара Загора – проф. д-р Мая Гълъбова, дм).

Представените **документи** по процедурата са в пълно съответствие с изискванията и са отлично подредени.

Кратки биографични данни за докторанта ас. Виолета Андреева Иванова:

Виолета Андреева Иванова се дипломира с ОКС „професионален бакалавър“, специалност „Рехабилитатор“ през 2008 г. – Медицински колеж към Тракийски университет – Стара Загора. През 2012 г. придобива ОКС „бакалавър“ по „Кинезитерапия“ във Факултет „Кинезитерапия, туризъм и спортна анимация“ при Национална спортна академия – София, както и ОКС „магистър“ по „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ – Факултет по обществено здраве, Медицински университет – София от 2014 г. От 2008 г. до 2015 г. работи в Център за рехабилитация

Кинези-3 в гр. Стара Загора. От 2015 г. и до настоящия момент е асистент към катедра „Медицинска рехабилитация и ерготерапия, физикална медицина и спорт“, Медицински факултет при ТрУ – Стара Загора.

Виолета Иванова последователно развива и усъвършенства своите професионални умения и квалификация. Извършва физиотерапевтични процедури, кинезитерапия, лечебен масаж. Ползва в работата си английски език.

Общо описание на дисертационния труд: Представеният за оценка дисертационен труд отговаря на изискванията, посочени в Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото приложение. Съдържа 189 страници. Дисертационният труд е структуриран в 4 глави: литературен обзор; цел и задачи; организация, материал и методи на научното изследване; резултати и обсъждане. Следват изводи, заключение препоръки и приноси.

Дисертационният труд е онагледен с 54 фигури и 31 таблици. Приложенията са 8. Книгописът включва 182 заглавия, от които 135 на кирилица, 43 на латиница и 4 интернет източника.

Темата на дисертационния труд: „**Формиране на професионалните компетенции на студентите от специалност „Медицинска рехабилитация и ерготерапия” по време на клиничната практика**” е в съответствие на професионалния профил на Виолета Иванова. Темата е актуална с фокус към специфичните потребности в практическата подготовка на една сравнително нова за българската реалност професионална група специалисти с ОКС „бакалавър“ и професионална квалификация „Медицински рехабилитатор – ерготерапевт“.

Литературният обзор обхваща 46 страници от дисертацията, структуриран така, че да обхваща задълбочено и всестранно проблематичния кръг на факторите с отношение към формирането на професионалните компетенции по време на клиничната практика на горепосочените професионалисти. Написан е добросъвестно и отразява задълбочено познание на обсъжданите проблеми. Използваните литературни източници представляват научни публикации на чуждестранни и български изследователи, коректно цитирани от докторанта. Последователно се представят: същност на практическото обучение, ролята на клиничната практика, мотивия на студентите, общи и специфични професионални компетенции, място и роля на наставника в практическото обучение. Виолета Иванова поставя специален акцент на ерготерапията и на проблемно-базирания подход в клиничната практика. Подробно са описани прилаганите в практическото обучение на студентите от специалност „Медицинска рехабилитация и ерготерапия“ иновативни практики на катедра „Медицинска рехабилитация и ерготерапия, физикална медицина и спорт“, МФ към ТрУ – Стара Загора във връзка с превенция и ранна диагностика на гръбначните изкривявания при деца в предучилищна възраст (в детските градини) и за здравословен стил на живот при възрастни хора с диабет чрез ранна диагностика, повишена двигателна активност и превенция на усложненията (Обществено-социален център „Диабет“ – Стара Загора). Давам положителна оценка на тази част от дисертационния труд, в която проличава: информираността на докторанта по изучавания проблем; умение за боравене с литературни източници; високо чувство за отговорност и коректност на цитирането. Обзорът завършва с обобщение, в което изкрystalизира **актуалността на темата на дисертационния труд** и се очертават измеренията на поставените **цел, задачи и методика на собственото проучване**.

Цел, задачи, материал и методи на проучването: Целта на дисертационния труд е формулирана точно и ясно: „*да се проучат и анализират резултатите от*

въвеждането на иновативни методи в обучението по клинична практика и тяхното въздействие за формиране и усъвършенстване на професионалните компетенции на студентите“. **Задачите**, които изследвателя си поставя, са сведени до 5, добре дефинирани и пряко свързани с поставената цел. Издигната е една работна хипотеза. Представен е **дизайнът** на собственото проучване. Използваният **изследователски метод** е социологически: **анкетен метод – пряка индивидуална анкета**. Представени са **постановката, време и място на проучването**. Описан е **инструментариумът** на проучването. **Анкетните карти** (4 анкетни карти) за набиране на първичната социологическа информация са оригинално разработени, апробирани и успешно приложени в собственото проучване с обхванати общо 220 лица: 157 студенти от специалността; 10 наставника от учебно-практическите бази; 53 медицински специалисти (лекари, рехабилитатори, кинезитерапевти), приложени към дисертацията (приложения №№1, 2, 3, 4). **Математико-статистическите методи** (описателна и аналитична статистика) за обобщаване и анализ на данните са коректно представени.

Резултатите от собственото проучване и тяхното **обсъждане** се представят съответно на поставените задачи в следващите 56 страници от дисертационния труд. Представени са последователно за обхванатите в проучването: ✓студенти за обучението и иновациите в клиничната практика; ✓наставници и медицински специалисти за новите практики; ✓сравнителен анализ на резултатите от проучването при студенти и наставници.

Представянето на резултатите е израз на умението на Виолета Иванова да борави коректно и добросъвестно с научната информация, да прилага подходящите статистически методи и да интерпретира получените резултати. Давам **положителна оценка** на способността на Виолета Иванова да борави с първични емпирични данни, последователно да ги представя, обобщава, онагледява и анализира, очертавайки проявените статистически значими различия в мненията и оценките, съобразявайки особеностите на приложения инструментариум и методически подход на количественото социологическо изследване.

Изводите от дисертационния труд са представени в **8 пункта**, съответно на поставените задачи и представляват синтез на изведените такива от представените резултати и обсъждане от емпиричното проучване.

Приносите във връзка с дисертационния труд са обобщени от докторанта в 2 направления: с **научно-теоретичен и практико-приложен характер**, както следва: ✓в комплексно проучване са определени основните фактори за изграждане на общи и специфични професионални компетенции на студентите от специалност «Медицинска рехабилитация и ерготерапия» в клиничната практика; ✓установено е, че студентите от специалността са формирали и усъвършенствали общите и специфични компетенции на медицинския рехабилитатор – ерготерапевт, професионална фигура, интегрираща такива от припокриващите се области на кинезитерапия, лечебен масаж, физикална терапия и ерготерапия; ✓приложен е иновативен подход с реални възможности за утвърждаване на добра практика за усъвършенстване на практическите умения на студентите от специалността за работа с деца и възрастни хора с диабет; ✓многостранно са проучени (при студенти, наставници и медицински професионалисти) фактори на удовлетвореност, мотивация и оценки в практическото обучение, което допринася за по-добро разбиране и осмисляне в посока бъдеща професионална реализация на пазара на труда на бакалаврите по медицинска рехабилитация и ерготерапия. Считаю, че така представени, приносите максимално синтезират същността на този труд.

Приемам препоръките, както са формулирани в 6 пункта. В тях има заряд, който би могъл да е полезен.

Във връзка с дисертационния труд докторантът Виолета Иванова представя 3 пълнотекстови публикации и две участия в научни форуми.

Авторефератът е разработен на 44 страници, правилно структуриран, съдържа основните резултати от научното проучване, списък на научните публикации във връзка с дисертационния труд и резюме на английски език.

Лични впечатления: Имам отлични лични впечатления за ас. Виолета Иванова. Тя е добросъвестна, отговорна към изпълняваните задачи, с умения за работа в екип.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Давам положителна оценка на представения от ас. Виолета Андреева Иванова - докторант на самостоятелна форма на обучение към Катедра „Социална медицина и здравен мениджмънт” – Медицински факултет към Тракийски университет – Стара Загора, дисертационен труд на тема: „**Формиране на професионалните компетенции на студентите от специалност „Медицинска рехабилитация и ерготерапия” по време на клиничната практика**”.

Давам своя положителен вот „ДА” и препоръчвам на Уважаемото научно жури да гласува за присъждане на образователната и научна степен „Доктор” на Виолета Андреева Иванова по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията”, професионално направление 7.1 „Медицина” от област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт.

23.04.2019 г.

гр. Стара Загора

Изготвил становището:

проф. д-р Юлияна Крумова Маринова, дм